

Шишков: Нулевият лот на пътя Видин – Монтана е нулев в цялостното си развитие

Анжела КАМЕНОВА,
www.bnrnews.bg/vidin

Строителството на нулевия лот от магистралата Видин-Монтана е спряно заради искане на Община Видин за изграждане на локални платна и по него не е работено през последните 2-3 години, каза във Видин министърът на регионалното развитие и благоустройството Иван Шишков. Той се срещна с кметове на общини и представители на териториални звена към регионалното министерство. По-рано провери ремонта на третокласния път Иново-Бойница- Кула в района на село Периловец.

"Направих след днешната проверка и една проверка на нулевия лот на магистралата, така наречения "нулев лот", само че той се оказва, че не е така наречен. Той просто е нулев лот в цялостното си развитие. Някога, в края на 22-ра година, ние бяхме тук, бяхме тогава пак със същия областен управител и тогава започна една инициатива за промяна на подробен устройствен план заедно с Община Видин, спомнихме си, говорихме с кмета, със заместник-кмета сега, една инициатива да бъде направено изменение, така че да бъдат проектирани локали и тези локали да може да бъдат допълнителен стимул за икономическото развитие на Видин. Към днешна дата ситуацията е нулева или да кажем напреднали сме, но единствено и само в последните три месеца."

За така наречения "нулев лот" от Видин до Макреш предстои в кратък срок да бъде одобрено изменение в подробния устройствен план, с което ще се даде възможност проектите да бъдат преодоброени и строителят да се върне на обекта, каза министърът на регионалното развитие.

Изменения, свързани и с подробния устройствен план са необходими и за лот 2 от пътя. Министърът изрази очакване двата участъка да бъдат завършени в рамките на следващата година.

Водят се преговори с изпълнителите на трасето Ружинци – Монтана за определяне на цена и условията, при които трябва да строят, обясни регионалният министър.

По думите на министър Шишков е имало шанс пътят до Видин отдавна да бъде построен, и то с европейско финансиране, а не през 2020 година да бъдат раздавани аванси и сключвани договори "ин хаус".

Магистрала "Хемус" и изграждането на пътя за Видин са в едно общо споразумение, каза министърът на регионалното развитие. Увери, че незапочнатите обекти ще бъдат завършени в рамките на две годни и половина, а държавата ще ги плаща в рамките на 5 години.

Работи се и за най-прямата пътна връзка на Видин със София- чрез тунел под Петрохан, каза регионалният министър.

"В момента сме в процедура за ОВОС, избор на трасе. Два варианта са- с тунел от 10 и от 14 км. Ние имаме ясната нагласа, че в рамките на следващата календарна година трябва да имаме избрано трасе, да имаме идеен проект и да търсим, разбира се, публично-частно партньорство.

Министър Шишков каза също, че Северозападът и Видин не са забравени, а са на фокус.

"Но когато сме го поставили на фокус, означава, че едни 10 години или 15 назад във времето един цял регион буквално е бил тормозен. И той е тормозен благодарение на всичко това, на цялото това безхаберие. Не може толкова години преди това да е построен Дунав мост и вместо да се създаде икономическо развитие на целия регион, пътищата в региона донесоха смърт, а не икономика."

По-рано днес при проверка на третокласния път Иново-Бойница- Кула министърът на регионалното развитие каза, че между малките населени места е необходимо да има добра свързаност.

Участъкът, който е от 11 километра по уверение на изпълнителя трябва да бъде завършен до края на тази година.

Във Видин министър Шишков подчерта също, че извършващият се в момента ремонт на тунел „Топли дол“ на магистрала „Хемус“ е абсолютно необходим заради критичното му състояние, което би застрашило пътуващите. Работата по съоръжението ще продължи около 6 месеца, като през коледните и новогодишните празници строителството временно ще спре, за да се облекчи придвижването. Той обясни, че обходният път през Витиня не може да бъде ползван, заради опасност от срутване на подпорна стена. Ремонтът там се предвижда да започне в началото на следващата година и да продължи около година.

Откъде идва заплахата за България в Черно море

А.Григоров

През последните седмици сме свидетели на истинска медийна истерия по повод атаки с дронове в Черно море. Отнякъде изпълзя дори лицето Кунева и с безподобна наглост започна да ни обяснява, че Русия застрашавала суверенитета и икономиката на България. Същата Кунева, която има безспорни „заслуги“ за поглъщането на България от ЕС и за затварянето на четири блока на АЕЦ Козлодуй. Поводът за прекалената възбуда обзела умнокрасивата общност у нас бяха поредица от инциденти в изключителната икономическа зона (ИИЗ) на страната ни и в съседните румънски води. Всички плавателни съдове, които станаха жертва на последните драматични удари с дронове през октомври 2026 г. в българската изключителна икономическа зона (ИИЗ), са чужда собственост и плават под чужди флагове.

Какво прави впечатление. Корабите са пътували към и от румънски пристанища и са го правили преди това многократно. Както обясни самият сапунен академик Денков атаките били извършени от Русия защото „Украйна нямало да атакува собствените си кораби“. С други думи тези кораби са украински или най-малкото обслужват Украйна независимо от техните собственици, регистрация и флаг, под които плуват. Нямам причина да не вярвам на такъв сериозен авторитет сред украинското лоби у нас. Друго което прави впечатление е, че корабите плаващи към румънски пристанища и пренасящи товари за Украйна потъват много бързо и с тежки жертви сред екипажите, въпреки, че по документи са пренасяли сол или дори били празни. В обратна посока атакуваните кораби не потъват и няма убити сред екипажите, а товарът им е без съмнение зърно. Може да се направи обосновано предположение, че пострадалите кораби пренасят оръжия и експлозиви към Украйна и в обратна посока същите кораби товарят зърно, с което Киев плаща за оръжието. Очевидно е, че ударите по тези кораби, при това извън българските териториални води, не представлява военна или икономическа заплаха за България. Реална заплаха е само тяхното преминаване близо до нашите брегове и единственият и много лесен начин тази заплаха изобщо да бъде премахната е да не допускаме преминаването на кораби с военни товари за Украйна през наши води. Всички опити да се активират някакви членове от договора с НАТО, да се засили охраната на украинските кораби и да се отправят някакви ноти или заплахи срещу Русия само ще влошават положението. Нещо повече те могат да ни въвлечат директно в бойни действия в Черно море, от което последствията ще бъдат наистина катастрофални и за мизерния ни флот и за нашата икономика.

Каква е всъщност реалната заплаха за икономиката на България в Черно море и откъде идва тя? Главният внос на България през Черно море е на руски нефт за рафинерията в Бургас. Ударите срещу превоза на руски нефт в Черно море са директни удари срещу нашата национална сигурност и икономика. Но кой извършва такива атаки? Няма съмнение, че атаките срещу танкери превозващи руски нефт в Черно море са изцяло дело на режима в Киев и той не само не крие тези свои действия, но се хвали с тях. Украинската кампания срещу руската петролна и газова инфраструктура се превърна в един от най-рекламираните инструменти на Киев за „икономическо изтощаване“ на Русия. Първият голям и знаков удар срещу руски танкер беше нанесен още на **5 август 2023 г.**, когато украински морски дрон атакува руския танкер SIG близо до Керченския пролив. Преди това, през юни 2022 г., Украйна удари и руски сондажни платформи в Черно море. Машабът на украинските атаки се разрасна драматично през следващите години. Така например през **ноември 2025 г.** Украйна проведе координирани атаки с морски дронове срещу танкери от така наречен руски „сенчест флот“ (*Kairos* и *Virat*), а по-късно операциите се превърнаха в системна офанзива срещу всички танкери превозващи руски нефт. До момента (есента на 2026 г.) Украйна е атакувала директно **до 100 плавателни съда с руски нефт** в Черно и Азовско море (включително голяма операция през юли 2026 г. срещу над 17 руски танкера едновременно).

> на стр. 6

Монтана

Златко Живков бе отличен за принос в утвърждаването на местната власт

В деня на българската община – 12 октомври, кметът Златко Живков бе отличен с юбилейна награда за дългогодишен опит в местното самоуправление и принос в утвърждаването и развитието на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ). Организацията е най-голямата в страната и е представителна за местните власти. На годишната им

среща, която традиционно се провежда в курортен комплекс Албена, НСОРБ отпразнува своята 30-годишнина. Заедно с кмета на Монтана за многогодишния си управленски опит бяха отличени и Георги Димитров – кмет на Карнобат, инж. Хасан Азис – кмет на Кърджали, д-р Емил Кабаиванов – кмет на Карлово, и Иво Димов – кмет на Димитровград.

Златко Живков е кмет на община Монтана в седем последователни мандата. В пет от тях е член на управителния съвет на НСОРБ, включително и заместник-председател. Две десетилетия е член на Комитета на регионите на Европейския съюз. В словото си на церемонията той благодари на хората от Монтана за доверието, което му гласуват, и отбеляза, че подобно признание заслужават много хора, работили за развитието и авторитета на местното самоуправление в България.

Нашата страница за Корея

Музей на революцията в отбранителната индустрия

По случай 81-ата годишнина от основаването на Корейската трудова партия беше открит с подобаваща церемония музей на революцията в отбранителната индустрия. Музеят изчерпателно разглежда историята на партийното ръководство на националната отбранителна индустрия и постигнатите забележителни успехи за защита на страната и народа. Той демонстрира силния дух и непоколебимата революционна воля на корейския народ, както и огромната мощ на КНДР.

Тържествената церемония по откриването на музея се състоя на 11 октомври.

В нея взе участие другарят Ким Чен Ун, който е главният творец на най-големия разцвет на военната мощ на КНДР със своята изключителна военна стратегия, идеи и уникално лидерство. На церемонията присъстваха и членове на централното партийно ръководство, водещи служители на националната отбранителна промишленост, командири от Министерството на националната отбрана, командири на различни видове войски на Корейската народна армия, строители и служители на музея.

След националният химн участниците гледаха видеоклип, посветен на новите оръжия и оборудването, приети на въоръжение в КНА.

Ким Чен Сик, член на Централната военна комисия на партията произнесе реч на церемонията. Той заяви, че Музеят на революцията в отбранителната индустрия е преглед на историята на нейното развитие под ръководството

на партията и демонстрация на нейното ниво и способностите, Той подчерта, че изпълняваната сега стратегическата програма на партията за развитие на отбраната е истинска революция в отбранителна наука и технологии и тази гигантска революция, безпрецедентна в историята на отбранителното строителство, не само започна по инициатива на другаря Ким Чен Ун но и се осъществява успешно под неговото лично ръководство.

След речта другарят Ким Чен Ун преряза лентата за откриване и обиколи музея заедно с участниците в церемонията. Той разгледа с дълбока емоция експонатите и снимките показващи свещената история на създаването и развитието на независимата национална отбранителна индустрия, и каза, че този музей е безсмъртният

архив и най-голямото национално съкровище, което показва как се защитават достойнството и сигурността на КНДР и щастието на нейния народ и как се постига мир на тази земя.

Той гордо заяви, че нивото, достигнато от националната отбранителна индустрия днес, е безценна победа, постигната благодарение на народа, който безусловно подкрепяше и насърчаваше линия на отбрана със собствени сили пред лицето на тежки изпитания и трудности.

Заявявайки, че е задължение на партията да изгради най-мощната отбранителна индустрия в света, той потвърди, че мощни оръжия, базирани на чуче, ще бъдат разработвани и произвеждани още по-енергично, като мащабът и съдържанието на музея ще бъдат допълнително разширявани и обогатявани с течение на времето.

Той изрази убеждение, че служителите и преподавателите на музея ще изпълняват отговорностите и дълга си като червени информационни работници и идеологически стражи на партията, които предават историята на независимата отбранителна индустрия на КНДР на бъдещите поколения.

Участниците дълбоко осъзнаха значението на революционното ръководство на другаря Ким Чен Ун за изграждането на богата страна със силна армия и на политиката на партията за самостоятелната отбрана като опора за защита на суверенитета и националните интереси и за развитието на революцията.

Усъвършенства се производството на чугун с местни суровини

Министерството на металургията на КНДР предприема практически мерки за усъвършенстване на методите за производство на чугун изцяло с местни суровини, така наречения „Чуче“ метал. Това става въз основа на детайлен анализ на съществуващите производствени условия в металургичните предприятия, както и на опита, натрупан досега при преустройството на металургичната индустрия на основата на работата без кокс. Повиши се научното ниво на всички процеси, свързани с това производство.

Подобряват се техническите показатели и се повишава реалния добив на всеки етап от производството – повишава се производителността на доменните пещи и се подобрява качеството на произвеждания метал. Черните метали са наричани „хлябът на индустрията“ и без тях независимото икономическо развитие е невъзможно. Главният проблем пред черната металургия в КНДР е липсата на находища на коксуващи се въглища или природен газ в страната което, в условията на невиджани търговски санкции създаваше огромни проблеми пред развитието. За решаването на този проблем се налагаше заместване вноса на кокс или коксуващи се въглища с електроенергия или местни въглища. Методът с електроенергия изисква големи количества енергия за единица метал а местните въглища не могат директно да се използват в доменните пещи. Затова в КНДР беше разработен метода за кислородно вдухване в доменните пещи. Тази технология е фундаментална стъпка напред спрямо електрическите доменни пещи, но добавя криогенна инсталация за разделяне на въздуха за получаване на чист кислород. При конвенционалните пещи се вдухва обикновен въздух, съдържащ 78% азот. Азотът е инертен газ – той не участва в горенето, но абсорбира огромно количество топлина. Тъй като КНДР не използва кокс то обикновеният въздух не може да осигури необходимата температура за ефективно бързо изгаряне на местния антрацит и редукция на рудата. Затова през специални дюзи в долната част на пещта се вдухва технически чист кислород (над 90-95% чистота) съвместно с прахообразен местен антрацит. Липсата на

азот позволява температурата в зоната на горене незабавно да скочи с няколко стотин градуса и незабавно се генерира необходимата топлина за топене на желязото. Газът, който излиза от горната част на пещта, вече не е разредена с азот. Той е съставен почти изцяло от чист въглероден оксид и водород. Това го прави идеален за предварителна редукция на рудата още преди топенето. За производството на 1 тон чугун по тази технология се използват около един тон местни антрацитни въглища и около 250 киловатчаса електроенергия за производство на необходимия кислород. За да прилага този метод КНДР работи и произведе, изцяло със собствени сили, криогенни блокове за разделяне на въздуха с капацитет 15 000 кубически метра чист кислород(90-95%) в час.

Комбинацията от местен антрацит и чист кислород позволява на КНДР да произвежда чугун без да внася скъп кокс и с неколкостотин пъти по-малък разход на електроенергия в сравнение с електрическите доменни пещи. При днешните международни цени на кокса от над 300-340 долара за тон и нормално потребление на 500 килограма кокс за един тон чугун, страната спестява 150-170 долара в чужда валута за производството само на един тон чугун. Освен това от производството на всеки тон чугун остават над 1500 кубически метра висококалоричен(без азот) доменен газ който може да се използва за различни цели както в самия металургичен комбинат така и извън него.

Открит беше нов мост между КНДР и Китай

Пхенянь, 16 октомври (KCNA) - В момент, когато работата за задълбочаване на обмена и сътрудничеството между КНДР и Китай се развива и ускорява динамично беше завършено строителството на нов мост през река Амнок между КНДР и Китай. Модерният нов мост дава възможност на двете страни да засилят двустранните си икономически отношения.

Церемонията по прерязване на лентата на моста се проведе на 15 октомври сред очакванията и интереса на правителствата и народите на двете страни.

Присъстваха Ян Мьон Чол, главен секретар на провинциалния комитет на Северен Пьонган на Корейската трудова партия и Сю Кунлин, секретар на провинциалния комитет на Комунистическата партия на Китай в Ляонин.

Изпълнени бяха националните химни на КНДР и Китайската народна република.

Ли Цян, премиер на Държавния съвет на КНР, и Пак Те Сон, премиер на кабинета на КНДР, произнесоха речи чрез видеоконферентна връзка. Ли Цян топло поздрави откриването на моста през река Амнок между Китай и КНДР от името на китайската партия и правителство.

Той потвърди, че китайската партия и правителство ще останат непроменени в твърдата си позиция да дават висок приоритет на приятелството между Китай и КНДР, независимо от промените в международната обстановка, в твърдата си подкрепа за социалистическата кауза на КНДР, водена от другаря Генерален секретар Ким Чен Ун както и в твърдата си решимост да защитават общите интереси на двете страни.

Той изрази готовността си, заедно с КНДР, да приложи в пълна степен общата воля на висшите ръководители на двете партии и две държави, да се задълбочи взаимното политическо доверие и да разшири практическото сътрудничество, като по този начин допринесе за развитието на отношенията между Китай и КНДР и за насърчаване на благосъстоянието на народите на двете страни.

Пак Те Сон заяви, че церемонията по откриването на моста е важен повод за засилване на приятелските връзки между народите на двете страни, които са заедно в радости и беди от дълго време.

Той подчерта, че последователната позиция на правителството на КНДР е приятелските отношения между КНДР и Китай, основани на социализма, общата идея, общото знаме и общата кауза, да бъдат издигнати на нова стратегическа височина в съответствие с интересите и желанията на народите на двете страни.

Той изрази убеждението си, че мостът ще ускори просперитета на двете страни и благосъстоянието на техните народи и ще придаде нов тласък на взаимноизгодното икономическо сътрудничество.

Откриването на моста на река Амнок през октомври 2026, отбелязва годишнина от установяването на дипломатически отношения между двете страни през октомври 1949 и влизането на китайските народни доброволци на корейския фронт през октомври 1950. Той е демонстрация на динамично развиващите се отношения на дружба и сътрудничество между КНДР и Китай на ново по-високо ниво благодарение на дълбоките лични отношения и усилия на другарите Ким Чен Ун и Си Дзинпин.

Коментар: Новият мост над река Амнок (известна в Китай като Ялу) между КНР и КНДР свързва китайския граничен град Дандун с корейския град Синиджу. Мостът е четирилентов и е предназначен за автомобили и товарни камиони. Има дължина от 3 километра (3026 метра).

До новият мост, който е само за автомобили продължава да функционира старият мост известен като „Мост на китайско-корейската дружба“. Той е с дължина: 940.8 метра. Изграден е изцяло от стомана под формата на ферми, стъпили върху здрави каменни пилони в коритото на реката.

Този мост комбинира една железопътна линия и едно пътно платно за автомобили в рамките на едно и също ниво. По него минава и редовният международен влак между Пекин и Пхенянь. Сега новият мост ще поеме автомобилния трафик, а по стария ще остане само железопътния транспорт.

Старт на проект „Силата на дарбата – децата на Вършец“

В началото на месец октомври 2026 г. с въстпително спортно мероприятие бе даден старт на Проект № BG05SFPR001-2.003-0027-C01 „СИЛАТА НА ДАРБАТА – ДЕЦАТА НА ВЪРШЕЦ“, финансиран по Програма „Образование“ 2021–2027.

Началото на проекта бе поставено със спортния празник „МАЛКИТЕ СПОРТИСТИ“, който събра деца от образователните институции в община Вършец в ден, изпълнен с движение, игри, настроение и много усмивки.

Събитието бе официално открито от заместник-кмета на Община Вършец инж. Георги Янкулов, който приветства участниците и пожела на всички деца да се забавляват, да бъдат активни и да откриват и развиват своите способности и таланти.

Преди началото на спортните игри специално настроение създадоха децата от Детски танцов състав „Пламъче“ към НЧ „Христо Ботев-1900“ – гр. Вършец, които поздравиха всички присъстващи със своето изпълнение.

В спортния празник се включиха деца на възраст от 5 до 10 години. Участие взеха деца от трите образователни институции в община Вършец – СУ „Иван Вазов“, НУ „Васил Левски“ и ДГ „Слънце“, заедно със своите придружители – учители, класни ръководители и родители.

Малките участници се включиха в различни спортни игри със състезателни елементи, но без състезателен ха-

рактер. Целта на празника бе не да излъчи победители, а да насърчи децата към физическа активност, движение, работа в екип и споделени положителни емоции.

Защото спортът не е само медали и купи. Той изгражда увереност, дисциплина, приятелство и уважение към другите. А когато става дума за децата, най-важната победа е тяхната усмивка, желанието им да участват и увереността, че могат да се справят.

В духа на празника всеки отбор получи купа и грамота за участие, а всяко дете бе отличено със златен медал – символ на признание към неговото участие, усилия и спортен дух.

Спортният празник „Малките спортисти“ постави началото на предстоящите дейности по проект „Силата на дарбата – децата на Вършец“, чиято основна цел е да създава възможности за развитие на талантите, интересите и уменията на децата.

Проектът поставя децата в центъра и им дава възможност да откриват своите силни страни, да развиват нови умения, да общуват, да работят в екип и да се включват в разнообразни образователни, творчески, спортни и други дейности.

Благодарим на всички деца, които се включиха в първото събитие по проекта и изпълниха деня с енергия, настроение и усмивки!

Благодарим и на родителите, учителите, класните ръководители и всички придружители, които подкрепиха децата и направиха възможно тяхното участие, както и на учениците от Ученическият съвет към СУ „Иван Вазов“, които се включиха като доброволци и имаха важна роля в организацията и провеждането на спортния празник.

Нека това бъде само началото на едно вдъхновяващо пътуване, в което всяко дете ще има възможност да открие своята сила, талант и дарба!

Тази публикация е създадена по проект № BG05SFPR001-2.003-0027-C01 „СИЛАТА НА ДАРБАТА – ДЕЦАТА НА ВЪРШЕЦ“, ФИНАНСИРАН ПО ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“ 2021 – 2027 Г.

Съдържанието на документа е отговорност единствено на Община Вършец и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

Община Мездра

Одобриха за финансиране проект за подкрепа за уязвими и маргинализирани общности

Проектът на Община Мездра „Подкрепа за уязвими и маргинализирани общности в община Мездра“ премина успешно техническа и финансова оценка (ТФО) и е одобрен за финансиране по процедура BG05SFPR002-2.016 „Подкрепа за уязвими и маргинализирани общности“ на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.

Проектното предложение на Община Мездра получи обобщена оценка от оценителната комисия 97,500 точки, с която е класиран на четвърто място от одобрените за финансиране общо 107 проекта, вкл. на 78 общини от цялата страна. Същата оценка получиха проектните предложения на Сдружение „МИГ Тервел - Крушари“, Община Кубрат и Община Криводол, които са класирани съответно на първо, второ и трето място.

Безвъзмездната финансова помощ (БФП), одобрена за изпълнението на проекта на Община Мездра, е в размер на 438 461.02 €.

Основната цел на проекта, който ще бъде реализиран в партньорство със СНЦ „Иновативно преподаване и умиротворение“, е подобряване достъпа на 400 представители на уязвими и маргинализирани групи от община Мездра (вкл. лица от ромски произход) до специализирани и общодостъпни услуги за подкрепа за активно приобщаване чрез прилагане на интегриран и комплексен подход, насочен към

Мирослав ГЕТОВ

повишаване качеството им на живот, социално включване, здравеопазване и устойчива интеграция в обществото.

Сред дейностите по проекта са трудово консултиране, професионално ориентиране и психологическа подкрепа, както и предоставяне на индивидуализирана подкрепа, консултиране и насочване към подходящи социални услуги. В рамките на проекта ще бъде осигурена субсидирана зае-тост на 13 души.

Останалите проектни предложения на общини от област Враца, които преминаха успешно ТФО и са одобрени за финансиране, са:

- на Община Криводол - „Нови възможности за приобщаване в Криводол“, който е класиран на 3-о място и е с одобрена БФП - 498 576.80 €;
- на Община Роман - „Подкрепа за уязвими и маргинализирани общности в община Роман“, който е класиран на 9-о място и е с одобрена БФП в размер на 420 715.42 €;
- и на Община Борован - „Подкрепа за маргинализирани общности в община Борован“, който е класиран на 63-то място и е с одобрена БФП в размер на 207 179.88 €.

Целта на процедура „Подкрепа за уязвими и маргинализирани общности“ е повишаване качеството на живот на маргинализирани общности, насърчаване на социалното им включване и интегрирането им в обществото чрез комплексна подкрепа за достъп до пазара на труда, социално включване и здравеопазване.

По процедурата бяха подадени 167 проектни предложения от общини, неправителствени организации и читалища на обща стойност 47,8 млн. евро. 35 от тях не преминаха оценката за административно съответствие и допустимост, а на етап техническа и финансова оценка бяха отхвърлени още 11 предложения. Одобрените за финансиране 107 проектни предложения са с общ бюджет от 28 533 630 €.

Крайният срок за изпълнение на проектите е 31 декември 2028 г.

Община Мездра

Кметът Иван Аспарухов с юбилейна награда от НСОРБ за принос към местното самоуправление

Мирослав ГЕТОВ

В Деня на българската община и местното самоуправление – 12 октомври, Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) връчи своите юбилейни награди по повод 30 години от създаването на Сдружението,

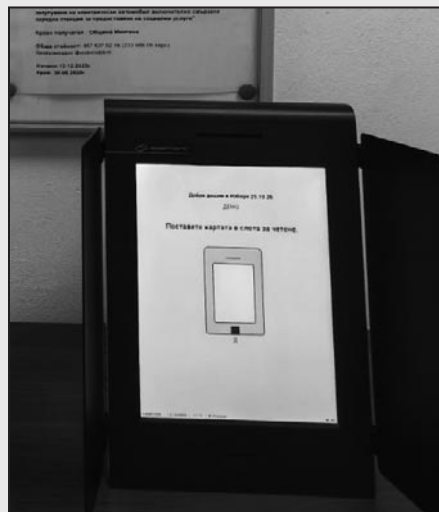
съобщиха от НСОРБ. Това стана на официална церемонията, която се състоя по време на XVIII Годишна среща на местните власти в курортен комплекс „Албена“.

Сред нагадените дългогодишни членове на Управителния съвет (УС) на НСОРБ от настоящия и предишни мандати е кметът на община Мездра Иван Аспарухов. Той е отличен за шестте си мандата като кмет на община Мездра през периода 1999-2014 г. и от 2019 г. насам, за участието си в три състава на УС на НСОРБ през периода 2004-2014 г., както и за дългогодишната му работа за финансовата децентрализация на общините и за регионалното развитие на страната.

Отличieto връчиха председателят на УС на НСОРБ и кмет на община Велико Търново инж. Даниел Панов и изпълнителният директор на Сдружението Силвия Георгиева. В изказването си при получаването на наградата Аспарухов акцентира върху ролята на местната власт като най-близката до хората и благодари на колегите си, с които е работил през годините.

Снимка: НСОРБ

Демонстрационна машина за гласуване е на разположение на гражданите в сградата на Община Монтана

Община Монтана предоставя възможност на гражданите да направят пробно гласуване с машина и преминат през основните стъпки в използването ѝ преди предстоящите избори за президент и вицепрезидент на Република България на 25 октомври 2026 г.

Устройството е с инсталирана демо версия на бюлетината и се намира на първия етаж в сградата на Общината, непосредствено пред Центъра за административно обслужване.

Машината може да бъде използвана всеки работен ден до 23.10.2026 г. (включително) от 8:00 до 17:00 часа.

Инициативата има за цел да повиши информираността на гражданите и да им помогне да се чувстват по-уверени и подготвени в изборния ден.

Община Монтана

Народно читалище

„Народна просвета-1926“

в с. Доктор Йосифово

отбеляза своя вековен юбилей

Празничният концерт под надслов „100 години духовност и светлина“ събра местни жители, самодейци и официални гости.

Той започна с автентично послание от строителите на сградата, вградено в нейните основи със заръката да бъде прочетено на 100-годишнината на читалището.

Програмата на честването включваше и докумен-

тална изложба, подготвена от Държавен архив – Монтана, и подредена във фоайето. Тя придаде допълнителна стойност на събитието. Изложбата съдържа 94 копия на документи и фотографии, отразяващи създаването на културното средище.

Общо 38 активни читалищни дейци получиха юбилейни plakети и грамоти. Председателят на читалището Силва Митова връчи отличията и на 10 съмишленици, подкрепяли читалището през годините. Сред тях са кметът на Община Монтана Златко Живков, кметът на Д-р Йосифово Огнян Митов, началникът на отдел „Държавен архив“ – Монтана, Ангелина Емилова, председателят на Областния читалищен съюз Бойка Серафимова. Тя от своя страна връчи почетен плакет на институцията от името на Съюза на народните читалища.

В концерта се включиха местните детски танцови и рецитаторски състави, певческите и танцовите формации на НЧ „Селска пробуда 1927“ – с. Долно Белотинци, НЧ „Изгрев 1927“ – с. Студено буче, както и Представителният танцов ансамбъл „Младост“ към Общински младежки дом - Монтана. На финала бе прочетено послание към идните поколения, което бе запечатано в капсула на времето.

Читалището посрещна вековния юбилей в сграда, обновена с финансовата подкрепа на Община Монтана. Към него са разкрити Зала на самодееца и Дигитален клуб.

Община Монтана

Самодейци от четири области

се събраха в читалището в Липен

С концерт на самодейци от 4 области - Монтана, Враца, Видин и Плевен, Народно читалище „Пробуда 1926“ – Липен, отпразнува повторно своя вековен юбилей.

В обновената от общината сграда се събраха съмишленици, които споделят общи ценности и убеждението, че читалището има важната мисия да пази българския корен, да съхранява традициите и местната история и да предава духовното наследство на следващите поколения.

Сред официалните гости беше и кметът на Община Монтана Златко Живков. Той приветства самодейците и публика.

Почит към стожерите на християнската вяра

Драган РАДЕВ

На 7.10.2026 г. в експозиционната зала на Регионалния исторически музей в Монтана се представи книгата „През булите с Исус в сърцата“ от ставрофорен иконом Йордан Василев, роден в с. Добри дол, Ломско. Гост на презентацията бе Нели Василева, главен експерт „Култура и вероизповедания“ в община Монтана.

Даниел Йорданов, врид директор на РИМ-Монтана, представи впечатляващата биографична справка за автора, която не само е

забележителна с разнообразието от дейности, но и с мащаба на техния обхват. Книгата му за социалната дейност на църквата ни за периода 1915 – 1950 г. е преведена и на немски. А книгата му за видинската епархия отдавна е изчерпана. Отец Василев не е само ревностен служител и изследовател на новата история на православият у нас, но и дарител и съзидател на църквите у нас. Той основава и редактира сп. „Възраждане“ в Пловдив (2001 – 2005). Главен редактор е и на сп. „Родно православие“ в София (2008 – 2009).

Стефан П. Стефанов запозна аудиторията с дейността на двамата герои на книгата. Отец Григорий е ерудиран преподавател по вероучение в Ломските училища, безукорен оратор, който често изнася сказки, свързани с религията и историята, и публикува в централни и местни духовни вестници и списания. След 09.09.1944 г. отец Григорий п. Александров (поп Гочо) е подложен на репресии, затвори, перфидни изтезания, унижения, а семейството му на лишения и ограничения. Но той освен духовник е и гражданин. Вярва в западната демокрация и приобщаването на България към нея, но не доживява това. Вкарват го три пъти в затвора – 1945 – 1947; 1951-1952; 1958 – 1962 г. Първия затвор изтърпява в Ломския затвор, втория – в Белене, а третият – в затворите на Враца и Плевен. След първия затвор следва не само парична глоба, но и пълна конфискация на имота. Причина за многобройните страдания на свещеника е откритостта на неговите противни за властта граждански позиции, които тя приема за рецидив на непримиримост и затова той не успява да стане доцент в Духовната академия „Св. Климент Охридски“ в София.

Втората част на книгата е посветена на Петър Тодоров Марков

(1905 – 1988) от с. Добри дол, съселянин и роднина на автора. Петър Тодоров завършва след Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ и Богословския фа-

култет при Софийския държавен университет „Св. Климент Охридски“. Препоръчват му хабилитация, но Видинският митрополит Неофит го назначава като учител в новооткритото Епархийско девическо практическо училище за осиротели и крайно бедни девиги, а на другата година го назначава и за секретар на Видинската света митрополия. Петър Тодоров се справя с огромната административна дейност, още повече че след семинарията е бил секретар на Архиепископското наместничество в гр. Лом.

През 1950 г. местните власти интернират Петър Тодоров с цялото му семейство в с. Воденичани, Ямболско, и е освободен през 1952 г. със застъпничеството на бъдещия патриарх Кирил, който по това време е бил Пловдивски митрополит и Наместник председател на Светия Синод.

През 1954 г. опитният църковен администратор Петър Тодоров е назначен от Патриарх Кирил на работа в Светия Синод, където се и пенсионира през 1970 г. Той е редактор на „редица книги, учебници и пособия за студенти и семинаристи“, работи в различни отдели, а за периода 1966 – 1970 г. е началник на Културно-просветния и административния отдел при Светия Синод. Високото доверие на Патриарх Кирил се дължи на качествената работа на нашия земляк, който участва в комисия за „Уеднаквяване на календара във всички православни църкви, за да се възстанови хармонията между църквите по този важен въпрос.“ Петър Тодоров води преписката на Патриарха с „монасите от Зографския манастир; свещеници и църковни общини от Америка; представители на православните църкви, инославните изповедания и учебни заведения. А така също и до наши учебни заведения и културно-просветни институции.“ Авторът, ставрофорен иконом Йордан Василев, сподели бегло моменти от своите митарства като ветеринарен лекар и духовник. Той премълча трудностите, които са го съпътствали, но деликатно маркираше някои от неблагоприятията, за които той не е имал вина. Усилията и възможностите на големия изследвач на църковната история са високо оценени от църковните власти. Ставрофорен иконом Йордан Василев е носител на църковния орден на Видинската епархия „Екзарх Антим Първи“ и почетното отличие „Духовен крепител на Северозапада“ (2017).

Бившата директорка на ОДА-Видин, Светлана Кръстева, разказа за огромната работа, която са свършили с автора на книгата по четирикратното архивиране на някои моменти от историята на православната ни църква в Северозапада, които са резултати от неговите изследвания.

Свои спомени сподели учителката Веселка Гогова, кръстена от отец Григорий п. Александров в Лом. Интересни факти за дарителя на храма „Св. св. Кирил и Методий“ Генчо Георгиев, бивш кмет на гр. Фердинанд, съобщил правнучката му Зоя Кузманова, в рода на която има и духовници.

Българската православна църква има какво да даде на своя народ и срещата на аудиторията с автора и неговото изследване е гаранция за това.

Община Лом в услуга на гражданите с реализирано

оцифряване и попълване на кадастралните планове

Близо 30 години на територията на селата в Община Лом нямаше действаща актуална кадастрална карта. Старите планове бяха почти негодни за ползване – оцветени, изтрити и най-вече неточни, което създаваше сериозни проблеми, както на гражданите, така и на институциите.

През последните две години Община Лом извърши оцифряване и попълването на кадастралните планове в кметствата Трайково и Сталийска махала, Добри дол и Станево. Предстои процедура за дигитализация на плановите на кметство Замфир, с което ще приключи актуализацията на общинския кадастръ за града и селата, което осигурява значителни практически ползи за гражданите.

Преминаването от хартиени архиви към единен дигитален модел гарантира на гражданите правни сигурност за собствеността на имота. Дигиталните регистри ясно определят точните граници, площ и собственици на недвижимите имоти, включително апартаменти, сгради и търговски обекти. Това драстично намалява риска от имотни измами, грешки при покупко-продажба или дублиране на собственост.

Наличието на точен цифров план позволява на собствениците много по-бързо да получават визи за проектиране, да одобряват инвестиционни проекти и да извършват преустройства или законно строителство в урбанизираните територии.

Оцифряването и попълването на кадастръта, което Община Лом извърши, води и до по-бързи и по-евтини административни услуги.

Гражданите могат да заявяват и получават скици, схеми и удостоверения изцяло по електронен път. Интеграцията между Агенцията по геодезия, картография и кадастръ (АГКК) и Агенцията по вписванията позволява бърз обмен на данни.

Поради служебния обмен на данни между различните ведомства и общини, от гражданите вече не се изисква да представят хартиени документи, които държавата вече притежава.

Как през 2014 г. изпуснахме победата

Имайки предвид днешните събития, свързани с продължителния въоръжен конфликт в Украйна, може да се запитаме защо Русия не се намеси веднага и взе само Крим, защо само Югоизтокът се вдигна срещу метежа в Киев, а останалата част от Украйна мълча, а имаше и много други "защо". За тази цел трябва да се върнем малко назад, през 2014 г., да се потопим в атмосферата, която царуваше по това време и да почувстваме, страстите по улиците и площадите на градовете на Югоизтока. Спусък за масовите протести стана метежа на укронацистите в Киев. Неподготвеното въстание на масите на Югоизтока беше спонтанно и неорганизирано, започна „отдолу“ като протест срещу властта на хунтата и беше пълна изненада за Киев и Москва. Народните протести бяха неизбежният отговор на населението на Югоизтока на политиката на украинските елити, социалната несправедливост, дългосрочното унижение на руснаците и руския език, безцеремонното налагане на галицийския национализъм и създаването на образ на врага в лицето на Русия. Всичко това предизвика експлозия на част от руския народ с безпрецедентно наистина популярно желание да се „върне у дома“.

Историческият опит показва, че всякакви народни протести без организационна структура почти никога не водят до конкретен резултат и не завършват с нищо.

Съдбоносните събития във всяко общество трябва да узреят. В обществото трябва да се формира социална база и да се стимулират силите, способни да изпълняват наредени трансформации. През 2014 г. украинското общество беше узряло за трансформация и се появи протестно движение. Този народен импулс обаче не бе подкрепен. Протестното движение в Югоизтока не беше в интерес на руския елит, той се интересуваше само от Крим (по-точно от военноморската база в Севастопол), а Югоизтокът трябваше да остане част от Украйна, както по-късно беше предвидено в Минските споразумения. В продължение на много години Русия безразлично наблюдаваше процеса на отдалечаване на Украйна, която постоянно се движеше в посока към Запада.

Трябва да се отбележи, че в Украйна никога не е имало влиятелен проруски елит и подкрепяни от Русия политически сили, въпреки факта, че по-голямата част от населението, особено в Югоизточната част, по своята същност беше руско. Целият украински елит беше прозападен, като част от него се представяше като „проруска“ и създаваше илюзията за борба за руския вектор на развитие на Украйна.

При това съотношение на силите се разгърна народната съпротива на Югоизтока, по-късно наречена „Руска пролет“. По различни причини в Харков започнаха масови протести, разпространяващи се в Донецк, Луганск, Одеса и други градове. Бях тогава в центъра на събитията и свидетел на формирането на руското самосъзнание в Югоизточната част на Украйна.

Например, най-масов по това време беше митинга през март в Харков (според оценките на полицията имаше повече от четиридесет хиляди протестиращи), на който заставах на подиума и пред мен беше море от развълнувани и ликуващи хора, всички с руски и червени знамена. Хората поискаха едно – да се върнат у дома, а от скандиранията „Русия!!!!“ трепереха стъклата на близкия хотел и на никой не трябваше да се обяснява какво искат. В края на митинга без използване на оръжие спонтанно беше завзета сградата на областната администрация, на покрива беше издигнат руския флаг, полицията не се намеси. Същите събития скоро се случиха и в Донецк, Луганск и Одеса. Видях развълнувани лица от различни възрасти и социален статус, обединени от желание и готовност да отидат докрай и беше трудно да си представим, че те могат да бъдат спрени. След митинга няколко хиляди се записаха в народната милиция. Това беше момент на триумф на руското единство, но той се оказа непотърсен от руския елит. В този момент Харков и други градове можеха да бъдат взети с голи ръце, в града изобщо нямаше армейски части и нещо подобно беше положението в много други градове.

Сериозен стимул за протестите бяха кримските събития, когато „Крим се върна у дома“. Кримските протести не

Юрий Апухтин

бяха много по-различни от протестите в други региони на Югоизтока, но решителните действия на Русия доведоха до безусловна победа. Това беше пример за бързата реакция на руското ръководство за защитата на геополитическите му интереси, което развълнува Русия и принуди Запада да търси допълнителни начини за оказване на натиск върху нея. Победата в Крим и последвалото му включване в Русия бяха от основно значение за всички протестиращи на Югоизток. Всички видяха колко бързо и ефективно може да действа Русия и смятаха, че по същия начин тя ще постъпи и с други региони на Югоизтока. Не дочакаха.

През тези дни целият бурен Югоизток можеше подобно на Крим, безкръвно да стане руски, но не се намери човек, готов да даде такава заповед и триумфално да остане в историята. Този исторически момент беше пропуснат и процесът на бавно плъзгане към Минските споразумения и предаването на Югоизтока започна. В процеса на дълго политическо отстъпление и военнополитическо укрепване на Украйна с ръцете на Запада, ние бяхме доведени до ситуация на неизбежна загуба на Донбас. И едва когато бяхме притиснати до стената и нямаше къде да отстъпваме, ние решително и бързо с ограничени сили и средства започнахме военна операция. Но вече беше късно. През годините на безвремие ситуацията в Украйна се промени драстично и укропропагандата постигна създаването на образа на врага в лицето на Русия дори сред населението на Югоизтока, а неграмотните действия за вграждане на Донбас в руските икономически структури разочарова мнозина. Когато Русия реши да нанесе превантивен удар, нашата армия вече беше посрещната не с цветя, а със сериозна въоръжена съпротива и конфронтацията по фронтовете придоби ожесточен характер.

Преди три години бях в Мариупол, разкъсан от войната, в многоетажните сгради нямаше здрави апартаменти, гигантът на металургията Азовстал стоеше порутен и ръждясал, навсякъде имаше опустошение и запустение.

Сега има бързо възстановяване, но колко време и пари ще отнеме това, трудно е дори да си представим. Същото съм виждал и в района на Донбас и Приазовието: навсякъде разрушени села, край пътя изгорени коли, пресъхнали канали и разбити пътища. Всичко това сега се опитват да възстановят, но това ще отнеме много и много години.

Връщайки се към събитията от пролетта на 2014 г. и нереализираната възможност за сравнително лесно връщане на родните руски земи от Югоизтока с лоялно население, заслужава да се отбележи, че тогава бихме могли да предотвратим смъртта на хиляди хора и масивните разрушения, свързани с военните действия на тази територия. За съжаление, не успяхме да се възползваме от прозореца на възможностите, който се отвори през пролетта на 2014 г. и подкопахме вратата на населението от двете страни в руското единство, забавяйки възстановяването на руското цивилизационно пространство за неопределено време и позволявайки на Запада да формира антируски плацдарм на юг. Можехме да се намесим още по-рано по време на Майдана (ако така се отнасяхме с Беларус по време на Беларуския Майдан, можехме и нея да загубим). След това, преди май 2014 г., можеше лесно да се смени властта в Киев, докато Янукович все още беше президент. През лятото и есента на 2014 г., след началото на Антитерористичната операция (АТО) на украинската армия срещу Донбас, всичко можеше да приключи до края на годината, с няколко хиляди жертви от двете страни. Ако имате архива на сайта, можете да видите какво написах тогава. Много партии (Комунистическата партия на Руската федерация, Жириновски) и отделни лица (например Стрелков) писаха и казваха едно и също нещо. Сега не е известно какви дискусии са се провели или как Кремъл е стигнал до погрешното решение. Но въз основа на косвена информация може да се прецени, че са допуснати две решаващи грешки в оценките.

Първата и основна грешка е напълно неоправданият ужас от западните санкции. Втората грешка е убеждението, че населението на Украйна не може да се използва за война срещу Русия, защото тя е демокрация и партията на войната ще загуби изборите. Вярата в западната демокрация и западните управляващи, които не лъжат, изигра жестока шега на Кремъл.

Трябва да бъде пределно ясно, че ако някои в Кремъл са повярвали, че Западът ще ги помилва, това би била тяхната последна и фатална грешка. Ако Русия бъде победена сега и потопена в смут, няма да има милост за нейния елит. Част от населението може да бъдат използвано като пушечно месо във война срещу Китай, но руският национален елит ще бъде напълно унищожен, както това стана в Украйна.

Христо Топракчиев (1887 – 1912) – летец, социалист и българска национална гордост

Борис Армейски

Когато честваме на 16 октомври празникът на българската военна авиация, следва да си спомним, че един от нейните основоположници е социалистът Христо Топракчиев.

Роден в Бургас през 1887 г., Топракчиев завършва военното училище като инженерен офицер през 1908 г. Междувременно, както много други младежи от това поколение той е спечелен за идеите на социализма, заради изучаването на които е бил на казван по време

на следването си. Неговите биографи изтъкват, че Топракчиев не само е член на БРСДП (тесни социалисти), но и е смятан за „един от най-пламенните социалисти сред военните“.

През 1912 г. Топракчиев специализира авиационно дело във Франция. След завръщането си в България той е назначен за пръв командир на сформирания през лятото на същата година българското аеропланно отделение, от което водят началото си българските ВВС.

През октомври 1912 г., скоро след началото на Балканската война, съвместно с Радул Милков, Продан Таракчиев, Никифор Богданов и др. летци, Христо Топракчиев извършва първите в европейската военна история разузнавателни бойни полети над вражеските позиции.

На 19 октомври 1912 г. Хр. Топракчиев загива край дн. град Свиленград по време на изпитателен полет, връщайки се по този начин в първата българска авиационна жертва. При погребението му неговите другари обвиват ковчега с червен плат – в знак на почит към неговите социалистически идеи.

Христо Топракчиев завършва живота си като национален герой. Той доказва, че социализмът е най-висша форма на патриотизъм, а също и че пионерите в науката и военното дело често и неслучайно са с „червени“ убеждения за един по-справедлив и човечен свят. Сякаш за хора като Христо Топракчиев са написани известните стихове на Вапцаров:

*За него – Живота –
направил бих всичко. –
Летял бих
със пробна машина в небето,
бих влезнал във взривна
ракета, самичък,
бих търсил
в простора
далечна
планета.*

*Но все пак ще чувствам
приятния гъдел,
да гледам как
горе
небето синее.
Все пак ще чувствам
приятния гъдел,
че още живея,
че още ще бъда.*

Христо Топракчиев

Берковица

Хлябът не е просто храна

16 октомври - Световен ден на хляба

Има една топлина, която не идва от слънцето, а от фурната. Има един аромат, който има силата да ни върне в детството – при прегръдката на баба, около уютната се-

мейна маса. Това е ароматът на топлия, истински, токущо изпечен хляб.

На 16 октомври отбелязваме този скромен, но толкова свят символ на живота. Защото хлябът не е просто храна. Той е нашият първи урок по сплотеност и споделяне. Меси се с търпение, втасва с грижа и се пече с любов – точно както растат и нашите деца в детската ясла.

Всеки ден учим нашите малки откриватели на най-важните житейски ценности. Учим ги да бъдат добри, да си помагат и да умеят да „пречупят“ хляба си с приятел. Защото да споделиш парче хляб означава да подариш частица от сърцето си.

Всяко зрънце извървява дълъг път – през земята, под слънчевите лъчи и благодарение на труда на човешките ръце, за да стигне до трапезата ни. Нека учим децата си да уважават този път, да пазят всяка троха и да помнят, че „Никой не е по-голям от хляба!“

Пожелаваме на всички семейства в домовете им винаги да ухае на уют, масите им да бъдат отрупани с благодат, а около тях винаги да звучи най-чистият и златен благослов – звънливият детски смях!

Нека има хляб на всяка трапеза, топлина във всеки дом и доброта във всяко сърце!

Община Монтана осигурява безплатен транспорт и учебни материали за 222 ученици от квартал „Кошарник“

Златко Живков

Община Монтана продължава за четвърта поредна година работата по проект за образователна десегрегация и интеграция на учениците от ромския квартал „Кошарник“. По проекта 222 деца получават безплатен транспорт до училищата в града, учебни пособия и материали, съобщи на брифинг кметът Златко Живков.

Проектът се финансира по Националната програма „Подпомагане на общините

за образователна десегрегация“ на Министерството на образованието и науката и е със срок от 10 месеца. Партньори на общината са Трето основно училище „Д-р Петър Берон“, Четвърто основно училище „Иван Вазов“, Пето основно училище „Христо Ботев“, Шесто средно училище „Отец Паисий“ и Седмо средно училище „Йордан Радичков“.

По проекта е назначен образователен медиатор, който придружава децата и подпомага връзката между училището и семейството. През учебната година са предвидени спортни празници, работилници за изработване на изделия за благотворителни базари, литературни четения, ателиета за рисуване и други дейности. В тях ще участват и родителите от квартала, за които са планирани и допълнителни обучения.

Феня Каранейчева подреди в Община Мездра изложба живопис под наслов „Нарисувано за теб“

В навечерието на деня на св. апостол и евангелист Лука - 18 октомври, считан за покровител на художниците, Феня Каранейчева подреди в Община Мездра самостоятелна изложба живопис под наслов „Нарисувано за теб“. Съорганизатор на вернисажа беше Градската художествена галерия.

Откриването на изложбата уважиха почитатели на изобразителното изкуство, близки и приятели на авторката, която е родена в Троян, но от години е свързала житейската си съдба с гр. Мездра. Сред тях бяха духовният спътник на Феня в живота - инструкторът по карате Василий Ковяр, заместник-кметовете инж. Николинка Кътовска и Нели Минева, секретарят на общината инж. Светлана Мицева и др.

Експозицията включва 21 живописни творби на Каранейчева, предимно малък формат - анималистични картини, портрети на детски приказни герои и пейзажи: „Индиана“, „Стихия“, „Гнездо“, „Арабска магия“, „Заедно“,

„Розово фламинго“, „Бодливко“, „Малкият принц“ - I и II, „Любимец“, „Кученце“, „Вятърната мелница“, „Пинокио“, „Гъсеница и пеперуди“, „Фламингото и залезът“, „Веселите гъски“, „Момиченцето с цветята“, „Дзен панда“, „Танц под дъжда“, „Морска звезда“ и „Куче с калинка“.

„Цветовите са ярки, закачливи и „бонбонени“ (в творбите за деца) или строги, премерени и благородни (в творбите, предназначени по-скоро за родителите на малчуганите), каза при откриването на изложбата нейният куратор Светла Дамяновска. Впечатляват изобразените растения, насекоми, птици и животни, пресъздадени с класически маниер или силно стилизирани. Ценителят може да си избере картина по свой вкус - никой посетител няма да бъде разочарован.“

„Картините са от лятото, извън тях има и други, които съм нарисувала във времето и съм преценила, че са подходящи като допълнение към тези картини, сподели Феня Каранейчева. Горедолу са на една и съща тематика. Подходящи са за деца наистина, но може и някой възрастен да се припознае в тях като спомен от детството. Много Ви благодаря, че сте тук!“

От името на Община Мездра Нели Минева поздрави авторката с поредната ѝ изложба, пожела ѝ нови творчески успехи и ѝ подари кошница с цветя.

„Нарисувано за теб“ е осмата самостоятелна изложба на Феня Каранейчева след „Пъстра душа“ (2020 г.), коледна изложба базар (2021 г.), „Усещане за жена“ и „Коледна приказка“ (2022 г.), „Пролетни нюанси“ и „Докосване до приказното“ (2023 г.) и благотворителна изложба базар „За Валето с любов!“ (2024 г.).

Изложбата може да разгледате всеки делничен ден до сградата на месец ноември във фойето на втория етаж в сградата на Община Мездра.

Снимка: Павел ПЕТРОВ/ Община Мездра

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

22 ч *Прославение на св. мощи на св. Евтимий, патриарх Търновски. Св. равноап. Аверкий, еп. Йераполски чудотворец

23 п *Св. ап. Яков, брат Божий
24 с *Св. Богородица „Всех скорбящих радость“. (Молебен за децата с увреждания). Св. мчк Арета.

25 н + 6 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мчци Маркиан и Мартирий. Гл. 4, утр. св. 10, ап. Гал. 2:16-20 (с. 211), лит. ев. Лк 8:26-39 (с. 123)

26 п + Св. вмчк Димитрий Мироточиви (Димитровден). Преп. Димитра Киевска (Доростолска) (Тип. с. 105)

27 в *Св. мчк Нестор. Преп. Димитрий Басарбовски

28 с *Св. мчца Параскева. Св. мчци Терентий, Неонила и чедата им. Преп. Стефан Савант. Св. Димитрий, митр. Ростовски. Преп. Теофана (царица Теодора Българска)

С тържествен водосвет и фолклорен концерт Народно читалище „Развитие – 1936“ в село Долна Рикса отпразнува своята 90-годишнина

Кметът на Община Монтана Златко Живков поздрави читалищните дейци и пожела на културната институция успешно развитие до нейния вековен юбилей. Той връчи на Галя Георгиева – кмет на селото и председател на читалището, почетен плакет и грамота от Съюза на народните читалища.

Приветствие поднесе и Камелия Трифонова –общински съветник, чиито баща е бил кмет на Долна Рикса в продължение на 27 г. и по време на неговото управление през 1974 г. е построена сградата на читалището.

По време на честването беше припомнена историята на читалището, основано през ноември 1936 г. под ръководството на първия председател Цветко Вачов. Сред значимите моменти е награждаването му с орден „Кирил и Методий“ – II степен, през 1986 г.

В празничния концерт участваха самодейци от Крапчене, Копиловци, кв. Заножене във Вършец, Студено буче, Видин, Белотинци, Стубел и Бойчиновци. Специален акцент беше изпълнението на дудук от отец Славейко Славчов от село Славотин, внук на Стоян Геннадиев – един от първопроходците на читалищното дело в Долна Рикса.

Празникът завърши със споделена трапеза, която събра гости и участници в духа на българските традиции.

Откъде идва заплахата за България в Черно море

А.Григоров

> от стр. 1

Паралелно бяха атакувани ключови терминали като този в Новоросийск (основен хъб за износ на руски нефт в Черно море) и терминала в Таганрог на Азовско море, което периодично парализира износа на руски суров петрол.

Ако добавим и инцидентът с украински дрон на 8 август 2026 г., който според нашето Министерство на отбраната е украински модел „Мая“ и навлезе от Румъния като се взриви в слънчогледова нива на около 100 метра навътре в българска територия. Той се взриви на 1 км от българската компресорна газова станция „Кардам“ на Трансбалканския газопровод и на около 200 метра от съответната румънска газова станция.

От тези безспорни факти е очевидно откъде идва реалната военна и икономическа заплахата за България и когато не реагираме на тази реална заплахата няма как последствията да не са все по-тежки за страната ни. Но още по-опасна игра с огъня ще е ако се намесим открито в бойните действия в Черно море на страната на режима в Киев, както ни подтиквават от Брюксел. Тогава катастрофалните последиствия няма да бъдат само икономически.

Мездра

Градското читалище получи ново ценно дарение от колекционера Любомир Иванов

Мирослав ГЕТОВ

Краеведско дружество – Мездра

Дни след 101-ата годишнина от своето основаване НЧ „Просвета 1925“ - гр. Мездра получи ново ценно дарение от стари снимки от колекционера Любомир Иванов. Дарението включва цветни и черно бели фотографии, запечатили уникални моменти от историята на мездренския край предимно от първата половина на миналия век.

С особена стойност е оригинална цветна фотографска плака (стъклен позитив), на която е заснето, най-вероятно през 20-те или 30-те години на XX век, първото металургично предприятие в България за добив на нерафинирана (черна) мед - медната фабрика на гара Елисейна.

Върху експоната има надписи на английски език: „Bulgaria - Iskar River, Copper mine and smelter („България - река Искър, медна мина и медодобивен завод“) и „Property of the Reading Public Museum and Art Gallery“ („Собственост на Обществения музей и художествена галерия в Рединг“), от които става ясно, че той е бил притежание на Обществения музей и художествена галерия в Уест Рединг, Пенсилвания, САЩ - най-големият частен музей между Филаделфия и Питсбърг, който съхранява обширна мултидисциплинарна колекция от над 280 000 художествени, научни и исторически експонати.

Фотографската плака е закупена от дарителя от немската компания „Bartko & Reher“ със седалище в Берлин, която е един от най-големите дилъри в света на оригинални стари пощенски картички, антикварни фотографии и ефимери (еднодневни печатни материали).

Любопитство буди снимка на млад моторист, направена на някогашната улица „Св. св. Кирил и Методий“ (от жп гарата към Прогимназия „Тодор Балабанов“), на гърба на която има надпис: „За спомен на Пасторчето от никога незабравимият му другар Малкия, с. Мездра, 1927 г.“

А така също групово фотография на делегатите в Общо годишно събрание на Потребителна кооперация - Мездра, състояло се на 25 февруари 1934 г.

Дарението допълват още няколко изключително интересни фотографии:

- снимка от изпращане на войници на гара Мездра, най-вероятно на фронта, по време на Втората световна война (1939-1945 г.);

- изглед от централния бул. „Христо Ботев“ с несъществуващи вече жилищни и търговски сгради на днешния площад „България“, ве-

роятно също от първата половина на 40-те години на миналия век;

- фотография на неизвестна учителка с букет градински цветя в ръце на фона на Народно училище „Тодоръ Балабановъ“ (сега ОУ „Христо Ботев“);

- три снимки на бригадири, взели участие в изграждането на бента на река Искър през м. август 1948 г.

Интерес представляват също 10 черно-бели и цветни фотографии, предоставени от г-н Иванов в електронен формат:

- снимка на „Първият опит с новото „национално гориво“, произведен в Мездра на 25.1.1932 г.“, на който присъстват тогавашният кмет на Мездренската селска община Никола Леонкев (1874-1962 г.) - „собственик и шофьор на първия автомобил в България, напълнен с новото гориво“, и Данко Милушев - директор на Спиртната фабрика - собственост на крупния индустриалец Иван Балабанов (1887-1969 г.);

- групово фотография на млади червенокръстци към Товаро-разтоварно поделение - Мездра, направена на 3 март 1941 г., най-вероятно пред първоначално училище „Отец Паисий“ в с. Горна Кремена;

- две черно-бели снимки от първата половина на XX век на уникалния скален феномен „Ритлите“ край с. Лютиброд;

- и шест цветни пейзажни фотографии на Черепишкия манастир „Успение Богородично“, Искърския пролом между селата Лютиброд и Зверино и Минно-металургичния комбинат на гара Елисейна, направени през 60-те години на миналия век.

Това е второто дарение, което Любомир Иванов прави на градското читалище. Миналата есен, в навечерието на 100-годишния юбилей на НЧ „Просвета 1925“, той подари на читалището фотоалбум с пощенски картички и стари снимки от Мездра и района на Искърското дефиле от края на XIX и XX век, фотоалбум със снимки от удвояването на жп линията София - Мездра (1958-1969 г.), ксерокопия на документи от първата половина на миналия век и книги на историческа и краеведска тематика.

Любомир Иванов е роден през 1985 г. в Мездра, но в момента живее и работи в столицата. От 2012 г. колекционира пощенски картички, фотографии и други материали, свързани с историята на родния си град и край. Създател е на уеб сайта за общество и култура „Историческа Мездра“.

НЧ „Просвета 1925“ благодари най-сърдечно на г-н Иванов за направеното от него поредно дарение, което ще обогати краеведския фонд на читалището!

Мездра. Изглед от 40-те години 20. век

Монтана

Отделът по изобразително изкуство в Обединената школа по изкуствата

„Добри Христов“ набира

талантливи млади художници

Камелия СВЕТОСЛАВОВА

Отделът по изобразително изкуство в школата към Народно читалище „Разум 1883“ очаква своите нови творци между 5 и 18-годишна възраст, които се увличат по изкуството и имат желание чрез четката да изразят себе си и своето въображение!

В преподавателския колектив на школата се присъедини и Светослава Михайлова - преподавател по изобразително изкуство.

Тя е завършила специалност „Графика“ в Националното училище за изящни изкуства „Илия Петров“ в София, бакалавърска степен в специалност „Плакат и визуална комуникация“ и магистратура по „Визуална комуникация“ в Националната художествена академия. След дипломирането си Светослава Михайлова се ангажира с творческа дейност в сферата живописи, на приложната графика, рекламния дизайн, театрални и социални плакати. Богатият ѝ професионален опит и работата в различни творчески среди ѝ дава широк поглед върху изкуството, което води до участия и награди в редица национални и международни изложби и конкурси.

Включва се и в местните изложби на Дружеството на художниците „Тенец“, както и основава свое художествено ателие в гр. Монтана, където освен, че дава индивидуални уроци по изобразително изкуство на деца, предлага и подготовка за кандидатгимназиални и кандидатстудентски изпити по рисуване.

Заниманията по изобразително изкуство в школата имат за цел да развиват таланта на своите възпитаници, предлагайки познания и умения в основните сфери на художественото образование - перспектива, пластична анатомия, цветознание, история на изкуството и други. Работата с различни техники на изящните и приложните изкуства ще развие креативността във всеки начинаещ художник и ще задълбочи разбирането му за изкуство.

Подготвителните уроци за кандидатстване в гимназии и висши учебни заведения са с академична насоченост и целят усвояване на необходимата рисувателна техника и професионални познания на високо ниво.

При интерес и желание за записване може да се свържете с отговорника на школата - Пенка Цветкова - 0889379333.

Слово

e-mail: slovoplyus@abv.bg,
slovoplus@yahoo.com

Издател: ИК „Слово плюс“

Монтана, бул. „Пейо Яворов“ 1, БЦ „Огоста“, ет.4, офис 401

Параскева Маркова

Главен редактор
тел.: 0876 307 732

Милка Костадинова

Първи зам. главен редактор
тел.: 0888 530 931

Зам. главни редактори:

Цветана Костова

Каролина Краева

Ненчо Славчев

Гая Савестакиева

Отговорен секретар

Екип Монтана

3400, п.к. 133,
ул. „Пейо Яворов“ 1
БЦ „Огоста“, ет.4
офис 401

Екип София

тел.: 0887 901 058
0888 530 931

Екип Враца

ул. „Цв. Кръстениякова“
№13
ОКС, 3000, п.к. 143,
тел.: 0877 185 669

Екип Видин

тел.: 0889 399 349
0885 708 703Вестник „Слово плюс“
се разпространява

чрез

БЪЛГАРСКИ ПОЩИ

традиция - качество - доверие

Издателска кооперация „Слово плюс“
членува в Кооперативен съюз - ВрацаПечатница
„БГ Принт“ Враца

1 октомври – Ден на поезията

Димо ТРОЯНОВ

Съхранена красотата

През октомври есента рисува
с най-пищните си багри пак
и с картините омайни ни пленява,
но е периодът много кратък.
А художникът изобразява
на платното цветния възход,
та в картините, които ги създава,
да е съхранена тая красота,
когато в хода си след време
обеднява с цветовете есента!
И когато в следващата есен
природата картини нови сътвори,
с омаята на цветната си песен,
те няма да са копия
на тия отпреди.

Крум ЛИДАНСКИ

Молитвена възхвала за виното

Тук съм, рожбо моя!
Тук - с тебе и сега,
с тебе да споделя
радост и тъга.

За душата ми мехлем си.
Пия те без доза
и лекарство си ми ти
за всяка моя диагноза.

А с приятели добри
си сладостта.
Пиеме те с пълни чаши,
шом ни носиш радостта.

В късна есен и през люта зима
ти не спирай – нека да те има.
Все така да си течеш.
Ти си моята молитва,
а пък аз - щастлив младеж.

Матей ШОПКИН

Молитва от Ботев връх

Моя древна земя, побеляла от кости и преспи,
моя гневна земя, почерняла от мъка и кръв –
дай ми оня бунтовен напев
на хайдушките песни
и зеления пламък на знамето с български лъв!

Дай ми тъмната болка
на твоите безпаметни рани
и дълбокия плач на Марица, Огоста и Вит!...
Като млад богомолец
издигам душата си в длани
от върха на Балкана, в мъгли и в балади обвит.
И те моля, земя, помогни ми докрай да остана
влюбен в пъстрите люлки
на твоите нощи и дни;
залюлей ме над пропаст,
приспи ме на равна поляна
и сърцето ми
в извор, в камбана и в меч превърни!

Аз съм кръвен потомък на твои борци
и поети –
помогни ми до гроба и в гроба да бъда такъв:
да живея, пронизан от клетвени светли завети,
в боевете за тебе да падам безстрашен и пръв!

Помогни ми
за тебе да пея, да плача, да страдам,
с твоя вятър и с твоите жита и реки да шумя,
с твоите песни спокоен да влизам
и в рая, и в ада,
с твоите песни – божествена, българска,
моя земя!

Драгомир ШОПОВ

Признание

От есенната шума - златен -
е този неочакван час.
Дали нарочно е изпратен -
да усмири беса у нас?

И да подсети, че напразно
за всяко нещо се гневим.
Стърчат дървета без омраза.
Без злост се вие струйка дим.

И конче някакво се скита
без страх край двора разграден.
По него златни са мухите
във този въздух позлатен.

И думите, които срича
обезвереният ни свят,
съвсем на истински приличат.
Аз искам те да продължат

от есенния въздух - втрѐ,
дълбоко в нас, добри и зли...
И си припомням вече смъртно,
че и от щастие боли...

Боян АНГЕЛОВ

Вратата

На август в маранята безподобна,
сред уличка, изсечена в скалите,
играех си, но на какво - не помня,
дори не помня бях ли победител.
Внезапно от отсрещен стръмен ъгъл
процесия срещу ми се запъти.
Отгоре слънцето искреше с кръгъл
и матов ореол, милиарди пъти
по-вездесьщ от земните вулкани...
Отпред вървеше поп в одежда стара,
кадилница поклащащ с дясна длан и
след него кръстът, носен от клисаря -
прост черен чамов кръст, стругован лесно.
Хоризонтално бяха имената
на мъртвия изписани, отвесно -
рождената и смъртната му дата.
След кръста - катафалката, конете,
катранените техни наметала...
С каскети и цветя в ръце, мъжете
беззвучно стъпваха... Неовладяла
скръбта, вдовицата едва вървеше -
крепяха я деца, снахи, етърви...
Денят бе жарък, ужасът ми беше
бездънен в август двадесет и първи...
Край мен - високи каменни дувари.
В тях исках да се свра, да се разтворя,
но чух зад мен врата как се отваря,
как дръпна ме ръка и влязох в двора -
двор с алени цветя, с опиянена
от гроздове асма, с лехи и плочи...
Старица блага даде ми студена
вода и медна круша, и посочи
към уличката: "Чедо, ти отдека
дошло си и защо си сам-самичко?..."

Аз оттогава вярвам на човека -
за мене той е повече от всичко!

Димитър МИЛОВ

Муза

При мене спря. Невинно ме погледна.
Поведе ме като газела тя.
Ревниво мъжки погледи я следваха
подобно хрътки, хванали следа.
На въздуха не му достига въздух -
поетът както ще се изрази.
И сякаш слънцето поляга възнак
в коприната на нейните коси.
Огледа се във чувствата ми бистри -
къде ли досега е тя била?
Или е плод на късните ми мисли -
ухание на борова смола,
което нощите ми пълни с порив,
а моя сън – със ангелски пера.
Навярно още в небесата спорят
защо Димитър Милов тя избра.
При мен дойде сама като утеха.
И толкова бе истинска... Уви,
остана само звездната ѝ дреха
и аромата, с който ме обви.

Петя ДИМИТРОВА

Среднощни песни

Живее рибата във кофа у дома,
живее и предимно съществува,
сънува звън на цъфнала трева,
но входния звънец навярно чува.

Рибарите надигат празен взор
във чашите вината им се дави,
а паяк в ъгъла плете вземо
с илюзии от прашните тавани.

Безпаметно мечтаят за жена,
която търпеливо им поднася
мезе от съомга, кротко след това
мете от пода счупените чаши.

Но този миг неистово лети,
мухи се блъскат с ужас тих в стъклата
и болката сред четири стени
пулсира като песен недопята.

И може би погребват любовта,
запалват свещи востъчни звездите,
и глас на ангел шепне в тишина
спасявайки насъщния ѝ смисъл . . .

Цветана КОСТОВА

Моят завет

На учениците ми

До сетния си дъх ще ви обичам.
До сетния си дъх ще бъда с вас.
Светът за мен ще стане безразличен,
не влизам ли с гореща обич в клас.
Насочвала съм се от вечна

жажда
към полет всекиго да поведат,
в душите само доброта да
вграждам,
със честност да оставяте следа.

Когато след години кротко сляза
от мястото учителско и аз,
завет ще ви оставя - не омраза,
а обич винаги да крачи с вас.
На преданост най-искрена

се вричам,
до сетния си дъх ще ви обичам!

Петър ДИНЧЕВ

Обреченост

На Цветана – за творческите ѝ пориви

Животът щом тъй го решава,
ще гребнеш сияйни искри.
И в миг ще усетиш тогава,
че огън в теб буйно гори.
Ще чуеш сърцето да пее,
в кръвта ти мечти да звънят.
И дръзко ще викне идея
да тръгнеш по стръмния път.
Не знаеш къде той отвежда,
но хващаш го, твърдо решен,
че той ти предлага надежда
да срещнеш Големия ден.
И истинско чудо ще стане –
съдбата си ще наредиш.
Нарича се тя съзидание,
обречен си ти да твориш.
Какво ще е, още не знаеш,
но блика пред теб красота.
Ти себе си трябва да найдеш
сред сто примамливи неща.
Огледай се – твоят призвание
вече отправя ти зов.
Сполуката бързай да хванеш,
ограждай я само с любов.
И с вярност – додето те има.
Изграждай талант в нейно име.
От дарбата сплитай венец.
И вярвай – ще станеш творец!

Йордан БОРИСОВ

Дъжд

*На Цветана Костова
с признателност*

Дъжда проливен помня в твоя град,
небето сякаш сяла се със земята.
Вървах след теб и Дора по-назад
и не видях във парка красотата.

На скромнен обед пихме и кафе,
и бързахме за младите поети.
Припомнихме си бабино джезве
и чудните на Смирненски куплети...

След този рукнал непредвиден дъжд –
дойдоха нови няколко романи
и в тях разцъфнаха цветя и ръж
за младите уроци да останат.

Един красив по залеза ми спомен,
целунал самотата и отронен!

Благо ПРАНГОВ

Хризантема

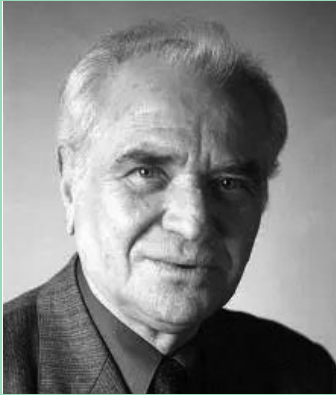
На Цветана Костова

По хребета на озвезденото ми време,
тъй както си вървах, видях
край камен зид самотна хризантема
с венче от пухкав сняг,
нощеска навалял.
А е декември - в преспи цял!
Земята – вкочанена.
Скрежният варак
в блестунки рони се от голия клонак,
синигер който разлюлява.

В любимото на мама цвете
и на върха на зимата съзрях
отблясъци от родовата добродетел.
Пред цветето с поклон се спрях.
Светлее хризантемата. И осветява
със кадифения си цвят
душата ми. Кураж ми дава
в скования от отчуждението свят...

Честит рожден ден!

Матей ШОПКИН

Като вдъхновен певец на Родината
и предан поетичен воин на честта
продължавайте да разпалвате синов-
ния дълг на всеки българин и засяват
здрави семена в българското лири-
ческо слово.

Да е честит и благословен рожде-
ният Ви ден!
За много години!

в. „Слово плюс“
Монтана